

Sigita Brice

Emuāri — jauns informācijas resurss

Informācijas izplatīšanās un globalizācijas pamatā ir jaunie saziņas līdzekļi. Iespēja līdzdarboties interneta vidē un izmantot tā piedāvājumu ir tik nozīmīga, ka vispasaules tīmeklis tiek uzskatīts par vienu no perspektīvākajiem plašsaziņas līdzekļiem. Sabiedrība nav gatava atteikties no tradicionālās grāmatas, taču nākotne bez elektroniskajiem resursiem nav iedomājama.

Emuāri un tīmekļa sabiedrība

Pēdējos gados interneta vidē ir radies jauns informācijas resurss — emuāri. Tie veic gan informatīvo, gan izklaides, gan komunikatīvo funkciju, kā arī dod iespēju izteikties un saņemt atgriezenisko saiti no visas pasaules. Strukturāli emuārs ir tīmekļa vietne, kurā, to regulāri atjauninot, tiek publicēta informācija par noteiktu tematu vai tematu kopu. Emuāri piedāvā vienkāršu veidu, proti, jau gatavu tehnoloģisko platformu, kas cilvēkiem bez īpašām tehniskajām vai programmēšanas prasmēm ļauj sniegt informāciju un komunicēties interneta vidē. Saturiski emuāri ir ļoti atšķirīgi — sākot ar individuālajām dienasgrāmatām un beidzot ar politisko kampaņu, uzņēmumu un kopienu žurnāliem.

Termins "emuārs" ir latviskojums no "weblog", kuru 1997.gada 17.decembrī izveidoja Džorns Bangers (*Jorn Barger*). (19) 1999.gada pavasarī Pīters Merholzs (*Peter Merholz*) publicēja īso temina formu "blog" — jokojo ties vārds "weblog" tika sadalīts frāzē "we blog" ["mēs veidojam emuārus" — S.B.]. Drīz vien emuāru platformu izstrādātājfirma *Pyra Labs* pārstāvis Evans Viljamss (*Evan Williams*) sāka lietot "blog" gan kā darbības vārdu, gan lietvārdu, kā arī izveidoja terminu "blogger". (1)

Emuāru speciālists no Kanādas Pīters Skots (*Peter Scott*) emuāru definē kā tīmekļa vietni, kur lasāms īss, regulārs, hronoloģisks notikumu vai informācijas izklāsts. (5) Emuāra raksturīgākās pazīmes:

- ieraksti organizēti apvērsta hronoloģiskā secībā vai tematiski;

Foto: Flickr.com

- regulāri papildināts ar jaunu materiālu un piedāvā individuālu viedokli. (13)

Taču, piemēram, Lorela Anna Klaida (*Laurel Anne Clyde*) uzskata, ka emuārus nav nepieciešams definēt — līdz ar straujo IT attīstību tie nepārtraukti mainās, un tos allaž nākas definēt no jauna. (5)

Emuāru izcelsme un attīstība

Pasaulē emuāri vairs nav nekāds jaunums, jo to rašanās tiek datēta ar aizvadītā gadsimta 90.gadiem. (5) Par pirmajiem emuāriem tiek uzskatīta gandrīz jebkura tīmekļa vietne, kur hronoloģiskā secībā ievietota jebkāda informācija ar saitēm un norādēm. Pirmo šāda veida tīmekļa vietni 1992.gadā izveidoja Eiropas Kodolpētījumu centrs (*The European Organization for Nuclear Research, CERN, http://info.cern.ch*). Tajā tika publicētas visas jaunās saistošās tīmekļa vietnes. (7) Rebeka Blūda (*Rebecca Blood*) — pirmās iespīestās grāmatas par emuāriem autore — uzskata, ka emuāru aizsākumi meklējami 90.gadu vidū, kad "interneta sērfoņi meklēja veidus, kā savākt vienkopus visu tiešsaistē radīto un pieejamo informāciju". Sākotnēji emuāriem bija interneta saišu uzkrāšanas funkcija, tāpēc to izveidei bija nepieciešams pārzināt tīmekļa vietņu veidošanas pamatus. (3)

Par pirmo Latvijas emuāru uzskatāms <http://pods.lv>, kas izveidots pagājušā gadsimta 90.gadu beigās un tehniski bija līdzīgs tā laika populārajām e-ziņām.

Bibliotēku nozares emuāri

Bibliotēku jomā ir daudz emuāru — gan *libblogi* jeb emuāri, kurus raksta bibliotēkas personāls, gan emuāri, kuri pārstāv bibliotēku kā iestādi. Bibliotēku emuāri ir aktuāli visu veidu bibliotēkām, tie noder gan bibliotēkas iekšējai, gan ārējai komunikācijai.

Pirmie ar bibliotēkām saistītie emuāri datējami ar pagājušā gadsimta 90.gadu beigām, taču visstraujāk bibliotēku emuāri veidojās ap 2001.–2003.gadu. (11) Visvairāk bibliotēku emuāru ir ASV un Lielbritānijā. (11)

Latvijas bibliotēku emuāri ir parādījušies tikai nesen un attīstās pamazām. Par pirmo bibliotēku un informācijas nozares emuāru Latvijā uzskatāms informācijas tehnoloģiju speciālista Jāņa Ziediņa emuārs "Bibliotēka 2.0" (<http://www.b20.lv>). Pirmo emuāru, kas piesaistīts konkrētai bibliotēkai, 2007.gada janvārī digitālās bibliotēkas popularizēšanai sāka veidot Latvijas Nacionālā bibliotēka. Viens no šī emuāra autoriem — Artūrs Žogla — atklāj, ka sākotnēji emuārs veidots tikai kā testa versija, taču vēlāk atjaunots. 2007.gada augustā emuāru sāka veidot Pārlielupes bibliotēka — tajā tiek publicēta ar bibliotēkas ikdienas darbu saistītā informācija¹.

Emuāru apmeklētība strauji aug. Tas liecina, ka bibliotēkas izvēlējušās pareizo ceļu un bibliotēku un informācijas nozares emuāru skaits tikai palielināsies.

Bibliotēku nozares emuāru kvantitatīvais raksturojums

Nav precīzu datu par bibliotēku nozares emuāru skaitu. Daļa emuāru top projektu veidā un pēc to noslēguma vairs netiek turpināti. To skaitā ir tādi, kas netiek arī izdzēsti un tādēļ statistikā tiek uzskaitīti. Ap 2003. gadu tikai dažām pasaules bibliotēkām bija savi emuāri, kamēr citās nozarēs to skaits svārstījās starp 1,5 un 3,4 miljoniem. (5)

Wiki vietnē "The Blogging Libraries Wiki" pieejama informācija par 575 publiskajām, 423 akadēmiskajām, 99 skolu, 70 speciālajām, 31 iestāžu (*internal*) bibliotēku un 79 bibliotēku asociācijām, kas veido savus emuārus. Minēti arī 47 bibliotēku direktoru un administratoru emuāri. Kopumā uzskaitīti 1245 bibliotēku veidotie emuāri. (4)

Latvijā 2007.gadā bija aptuveni 8 ar bibliotēku nozari saistīti emuāri, 2009.gada aprīlī — jau 25, bet 2009.gada oktobrī — 28. (20) Šie emuāri pārstāv dažādus bibliotēku veidus: publiskās, valsts nozīmes, skolu un speciālās bibliotēkas; ir emuāri, kas reprezentē nevis konkrētu bibliotēku, bet bibliotēku nozari vispār.

Galvenie iemesli Latvijas bibliotēku pasivitātei emuāru veidošanā:

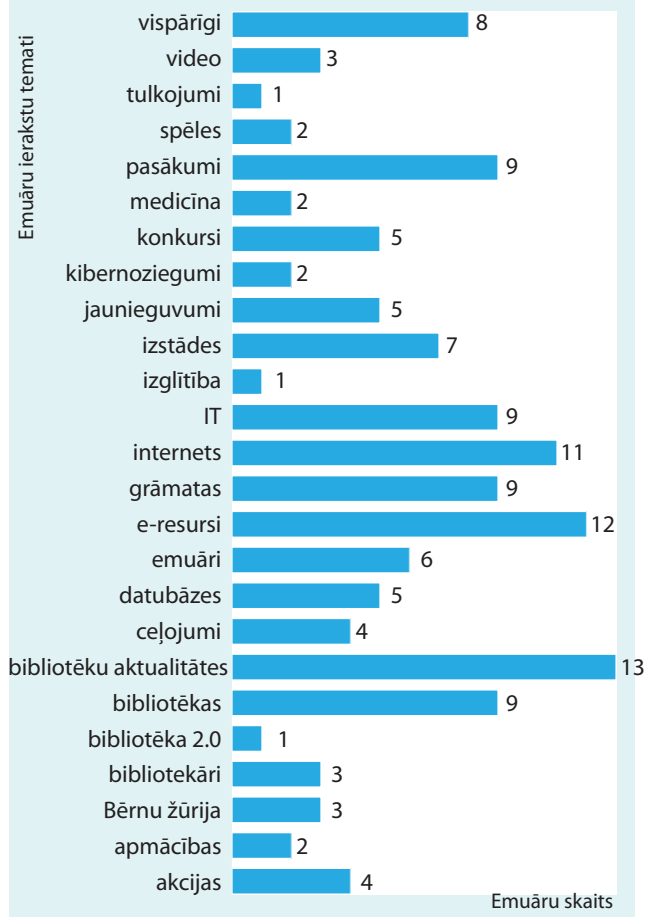
- trūkst zināšanu IKT jomā;
- tā ir neatalgota ārpus darba laika aktivitāte, faktiski — entuziasma darbs; diemžēl vairums bibliotekāru nav gatavi uzņemties emuāru veidošanu bez atlīdzības, kā papildu darbu ārpus oficiālā darba laika;
- ikdienas noslogotība un laika trūkums;
- psiholoģiskais aspekts — bailes pieņemt jauno, nedrošība par saviem spēkiem.

Taču, neskatoties uz diezgan gausu emuāru ienākšanu Latvijas bibliotēku nozarē, skats uz nākotni ir optimistisks. Emuāru veidotāji uzskata, ka bibliotēku nozares emuāru skaits pieaugs, saturs attīstīsies.

Latvijas bibliotēku emuāru tematiskais raksturojums

Katrs bibliotēku nozares emuārs uzskatāms par savas iestādes vai emuāra autora vizītkarti, kas atspoguļo emuāra autora viedokli un veiktās aktivitātes. Emuāru apmeklētājiem plašajā informācijas klāstā vieglāk orientēties, ja ieraksti grupēti pēc tematiem vai

Latvijas bibliotēku nozares emuāru temati

atslēgvārdiem, kas raksturo ziņas saturu.

Lai piesaistītu pēc iespējas plašāku auditoriju, Latvijas bibliotēku nozares emuāru autori ierakstus veido par dažādiem tematiem. Analizējot Latvijas bibliotēku nozares emuāru tematiku, konstatēts, ka lielākā daļa emuāru veltīti konkrētas bibliotēkas darbībai, aktualitātēm un elektroniskajiem resursiem.

Emuāru veidošanas kritēriji

Intervējot Latvijas bibliotēku nozares emuāru autorus un izpētot ārzemju un latviešu publikācijas par emuāru veidošanu, tika noteikti to kvalitātes vērtēšanas kritēriji, kuri atbilstoši kontentanalīzes teorijai sadalīti kategorijās un indikatoros.

Caurskatāmība

Labam emuāram jābūt skaidri nosakāmai **piederībai, mērķim un mērķauditorijai**. (9)

Mērķa un mērķauditorijas noteikšana nepieciešama ne tik daudz lietotājiem, cik emuāra autoram — pilnvērtīgai emuāra attīstībai. Skaidri jāizlemj, vai emuārs tiks izmantots sabiedrības ietekmēšanai, informēšanai vai komunikācijas veidošanai un uzturēšanai. Jautājums par to, ko emuāra apmeklētājs vēlas lasīt, ir gana svarīgs, taču daudz nozīmīgāk ir parādīt tās lietotājiem nozīmīgu un interesantu informāciju. Labos emuāros novērojama mērķtiecīga darbība — emuārs tiek

veidots, domājot par konkrētu sabiedrības grupu jeb mērķauditoriju. (6; 12)

Svarīga ir arī emuāra piederība, proti, lai emuāra apmeklētājam būtu skaidrs, kas ir šī emuāra autors, kādu organizāciju tas pārstāv un kas atbild par emuāra pārvaldību. Emuārs tiek īpaši pozitīvi novērtēts, ja tā autors norādījis savu kvalifikāciju un zināšanas, jo tas emuāra apmeklētājam atvieglo emuāra ierakstu novērtēšanu. (5; 12)

Iedarbīgums

Viens no kritērijiem, kas veido labu emuāru, ir **kvalitatīva rakstu valoda**. Ne katrs spēj būt labs rakstītājs, taču ikviens raksta labāk, ja temats ir viņam saistošs. Speciālisti emuāru veidotājiem iesaka rakstīt par visu, kas interesē un aizrauj, turklāt ieturot savu individuālo valodas stilu. (10; 17) Profesionāli rakstnieki pret emuāru veidotājiem bieži vien izturas augstprātīgi, jo uzskata, ka emuāru veidotāju neformālā valoda nodara vairāk ļauna nekā laba, taču labākie emuāri ir pierādījuši, ka pat iesācējs var piesaistīt plašu auditoriju. Priekšroka parasti tiek dota interesantiem materiāliem, bet arī ikdienišķa informācija var piesaistīt auditoriju, ja rakstītājam ir patīkams stils un laba valoda. (16) Vairāku emuāru veidotājs Darrens Rouzs (*Darren Rowse*) uzskata, ka cilvēkiem patīk veidot un lasīt emuārus. Cilvēkus interesē citu domas. Tieši tāpēc D.Rouzs iesaka droši paust savus uzskatus, taču pēc iespējas lakoniskāk. Viņš aicina ievērot principu — mazs apjoms, kvalitatīvs saturs. Laiks ir ierobežots, un cilvēki aizņemti. Emuāra autoram savas zināšanas "jānodod ar skaņas ātrumu". D.Rouzs atzīst, ka 250 vārdi ir pietiekami, lai emuāra veidotājs sniegtu svarīgu ziņu potenciālajam lasītājam. Garos ierakstos ir grūti orientēties un uztvert domu. Arī virsrakstus un teikumus ieteicams veidot īsus un tiešus. Pārskatāmības labad tekstu iesakāms sadalīt rindkopās ar apakšvirsrakstiem. (14)

Svarīgs veiksmīga emuāra kritērijs ir **satura oriģinalitāte** — vai tas spēj ierosināt pārdomas un aizraut. (8) Emuāram jābūt ļoti privātam. Individuālais viedoklis ir tas, kas emuāru atšķir no žurnālistikas. Ja kāds veido emuāru, viņam jāpauž savi personīgie uzskati, jo tieši šī personīgā viedokļa dēļ cilvēki izvēlas attiecīgo emuāru. Ja emuāram nebūs individualitātes, lietotājs dos priekšroku citam emuāram vai ziņu portālam. (6) Lai emuāra ieraksti nezaudētu personiskumu, L.A.Klaida, kā arī intervētie Latvijas bibliotēku nozares emuāru autori iesaka neaizrauties ar sveša satura pārrakstīšanu, taču, ja tas tiek darīts, precīzi norādīt informācijas avotu. (5)

Lai nodrošinātu emuāra ierakstu meklējamību, rūpīgi veidojama **atslēgvārdu sistēma**. Visi atslēgvārdi iekļaujami ieraksta galvenajā sadaļā un nosaukumā. (14)

Katram emuāra autoram jāpievērš uzmanība tam, kā saturs tiek atspoguļots vizuāli. Svarīgi ir izvēlēties atbilstošu tehnoloģisko platformu, jo katra no tām nodrošina dažādas iespējas. Laba emuāra dizains atšķiras no tradicionālo tīmekļa vietņu dizaina:

- emuāra centrā ir saturs — tas ir galvenais dizaina elements;
- oriģināls krāsu izmantojums ir lielisks dizaina efekts, taču krāsu kombinācija jāveido tā, lai būtu ērti lasīt ziņojumu;

- liela nozīme ir burtveidola izvēlei — veidojot virsrakstus, ieteicams izmantot zīmju retinājumu un treknrakstu, burtu izmērs pieskaņojams mērķauditorijai;
- atraktivitāte piesaista uzmanību, taču nevajadzētu pārspīlēt, citādi var rasties negatīvs priekšstats un reakcija. (18)

Daļa emuāru izmanto reklāmu peļņas nolūkos. Tomēr nedrīkst pieļaut, ka reklāma pārņem visu emuāru. Tai jābūt piesaistošai un informacionālai nevis traucējošai.

Atjaunošana un uzturēšana

Labu emuāru raksturo regulāra resursa uzturēšana un satura atjaunošana. Ja informācija emuārā netiek regulāri atjaunota, tas zaudē savus lasītājus. (17) Arī žurnāliste un IT speciāliste Džanīna Vornere (*Janine Warner*) uzskata, ka viens no laba emuāra kritērijiem ir **regularitāte** — "rakstiet bieži emuārā, pat ja ziņojums ir īss" (16). Lietotājs atgriezīsies emuārā, ja tur ikreiz būs kas jauns. Lai būtu skaidra emuāra regularitāte, svarīgi ierakstus datēt. (2)

Emuāra satura kontrolei un pieejamībai, kā arī lai neapgrūtinātu lasītāju ar informācijas pārbagātību sākumlapā, ieteicams nodrošināt automātisku **ierakstu arhivēšanu**. Lai nodrošinātu agrāk publicētās informācijas pieejamību, arhīva sadaļai jābūt pieejamai internetā meklētājiem. (17)

Pieejamība

Labas kvalitātes emuāram jābūt pieejamam neatkarīgi no lietotāja izmantotās tehnoloģijas. (9)

Viens no *Twitter* līdzdibinātājiem — Bīzs Stouns (*Bizz Stone*) — uzskata, ka laba emuāra pamatā ir tie paši elementi, kas veido labu tīmekļa vietni. Viens no šādiem priekšnoteikumiem ir **ērta un saprotama navigācija**. Vienkāršākais ceļš tās nodrošināšanai ir saišu sadaļas izveide, kura novietojama redzamā vietā, vēlams — katrā emuāra lapā, ieskaitot arhīvu. (15) Ne vienmēr lasītājs emuārā ienāk caur titullapu, tas var notikt caur dažādiem meklēšanas dienestiem, no citiem emuāriem vai sociālajiem tīkliem, caur RSS² barotnēm u.c. Tādēļ kvalitatīva navigācija ir īpaši svarīga. (18)

Piesaistīt lielāku apmeklētāju skaitu var ne tikai liekot sava emuāra un tā ierakstu **saites** citu elektroniskajos resursos (14), bet arī dodot saites uz citiem resursiem savā emuārā. Šādā veidā emuāra autors ne tikai ierosina apmeklēt citu veidotos resursus, bet arī popularizē savējo. (17) Apmainīšanās ar saitēm ir labs risinājums savstarpējai resursu popularizēšanai. Šādi sasaistei ir vēl viens pozitīvs efekts — palielinās informācijas apmaiņa, tā tiek veidota, līdzdarbojoties visai sabiedrībai.

Vislielākā emuāra vērtība ir tā **interaktivitāte**. Emuārs kļūst daudz pievilcīgāks, ja tā veidotājs informāciju piedāvā, izmantojot interaktīvas metodes: foto galerijas, video, mūziku, RSS u.c.

Atbilstība lietotāju vajadzībām

Kvalitatīvs emuārs ņem vērā **lietotāju vajadzības**, viņu izteikto vērtējumu un komentārus. (9) Veidojot

emuāru, uzmanība pievēršama ne tikai kvalitatīvam saturam, bet arī tam, lai viss autora publicētais būtu pieejams pēc iespējas plašākai auditorijai. Emuāra veidotājam jānodrošina iespēja izlasīt informāciju cilvēkiem ar redzes problēmām, tāpat vēlams vienota piekļuve bez autorizācijas.

Vispopulārākā emuāra iespēja ir **komentēšana**, kas ne tikai palīdz saņemt informāciju un uzzināt citu viedokli, bet arī veido kopības izjūtu — apmeklētāji jūtas novērtēti un viņu komentāri ir neatņemama emuāra sastāvdaļa. (17)

Secinājumi

Intervējot Latvijas bibliotēku nozares speciālistus, kuri veido savus emuārus, tika noskaidrots viņu viedoklis par kritērijiem, kas raksturo labu emuāru. Lielos vilcienos Latvijas speciālistu viedoklis daudz neatšķiras no ārzemju kolēģiem:

- emuāra ierakstiem jābūt kodolīgiem, vienkāršiem, saprotamiem, jaunu ideju pilniem;
- emuāram jāprezēntē konkrēts cilvēks vai iestāde, anonīms emuārs netiek uzskatīts par autoritatīvu un uzticamu;
- vairāk jādomā par viedokļa un faktu izklāstu, nevis emocijām;
- vēlamās saites uz citām tīmekļa vietnēm, taču būtiski nepārvērst emuāru par ziņu un informācijas presi (*press release*) pārkopēšanas vai izplatīšanas vietu, tam jābūt oriģinālam un personiskam, bet — nepārspilējot, jo bibliotēkas emuārs pārstāv oficiālu iestādi;
- labs stils bez gramatiskajām kļūdām;
- emuāram jābūt pārskatāmam, vienkāršam un gaurmīgam, dizainu vēlamas veidot bez pārspilējumiem, lai sniegtā informācija būtu viegli lasāma;
- informācijai jābūt regulārai, sistemātiskai un aktuālai;
- svarīga ir tematikas un dizaina atbilstība emuāra mērķauditorijai.

Apkopojot pētījuma rezultātus, iespējams izdalīt galvenos secinājumus par emuāru kā jaunu informācijas resursu Latvijā:

- bibliotēku nozares emuāri ir jauns informācijas resurss Latvijā, jo aktīva emuāru veidošana norit tikai pēdējos gados;
- bibliotēku nozares emuārus lielākoties veido šī darba entuziasti, jo to uzturēšana prasa lielu darbu, bieži vien tie tiek veidoti papildus tiešajiem darba pienākumiem un bez atlīdzības;
- bibliotēku nozares speciālisti attīstās un pieņem izaicinājumus jaunu resursu veidošanā — pēdējo gadu laikā emuāru skaits ir būtiski audzis;
- bibliotēku nozares emuāru veidotāji ir kvalificēti speciālisti un Latvijas bibliotēku nozares emuāri atbilst labas prakses kritērijiem.

Emuāriem ir gan priekšrocības, gan trūkumi, taču laika gaitā tie ieņēmuši nozīmīgu vietu bibliotēku nozares speciālistu un sabiedrības dzīvē. Bibliotēku nozares emuāru attīstību var uzskatīt par jaunu izaicinājumu bibliotēku sfērā strādājošajiem. Paredzams, ka to loma nākotnē tikai palielināsies.

Izmantotie informācijas avoti

1. **Baker, John.** *Origins of "blog" and "blogger"* [tiešsaiste] : message to American Dialect Society. 20 April 2008 [skatīts 2009.g. 1.jūn.]. Pieejams: <http://listserv.linguistlist.org/cgi-bin/wa?A2=ind0804C&L=ADSL&P=R16795&I=-3>
2. **Blood, Rebecca.** *Ten Tips for a Better Weblog* [tiešsaiste]. 2003 [skatīts 2009.g. 1.jūn.]. Pieejams: http://www.rebeccablood.net/essays/ten_tips.html
3. **Blood, Rebecca.** *Weblogs* [tiešsaiste] : a history and perspective. 2000 [skatīts 2009.g. 1.jūn.]. Pieejams: http://www.rebeccablood.net/essays/weblog_history.html
4. *The Blogging Libraries Wiki* [tiešsaiste]. [Skatīts 2009.g. 1.jūn.] Pieejams: http://www.blogwithoutalibrary.net/links/index.php?title=Welcome_to_the_Blogging_Libraries_Wiki
5. **Clyde, Laurel A.** *Weblogs and libraries*. Oxford ; New Hampshire : Chandos Publishing, 2004. xxiv, 181 p.
6. **Day, Andrew.** *Making a good blog for dummies* [tiešsaiste]. 2003 [skatīts 2009.g. 1.jūn.]. Pieejams: <http://andrewblog.weblogs.us/archives/010854.html>
7. **Foigts, Kaspars.** *Interneta dienasgrāmatas weblogs* [tiešsaiste]. Rīga : Apollo, 2003 [skatīts 2009.g. 1.jūn.]. Pieejams: <http://www.apollo.lv/portal/news/85/articles/304/0>
8. **Kraska, William.** *What makes good blog?* [tiešsaiste]. New York, 2005 [skatīts 2009.g. 1.jūn.]. Pieejams: http://journalism.nyu.edu/pubzone/notablog/story/good_blog
9. *Kultūras satura interneta lapu kvalitātes principi* [tiešsaiste] : rokasgrāmata. Minerva Project, 2005 [skatīts 2009.g. 1.jūn.]. 65 lpp. Pieejams: http://www.kis.gov.lv/attach/kulturas_satura_interneta_lapu_kvalitates_principi.pdf
10. **Lenssen, Philipp.** *Good blog writing style* [tiešsaiste]. 2006 [skatīts 2009.g. 1.jūn.]. Pieejams: <http://blogscoped.com/archive/2006-10-11-n47.html>
11. *LibWorld — Library Blogging Worldwide* [tiešsaiste]. Ed. by Christian Hauschke Sarah Lohre, Nadine Ullmann. Dortmund ; Düsseldorf ; Hannover, 2008 [skatīts 2009.g. 1.jūn.]. Pieejams: http://www.lulu.com/items/volume_64/5307000/5307801/4/print/LibWorld.pdf
12. **Mann, Merlin.** *What makes for a good blog?* [tiešsaiste]. 2008 [skatīts 2009.g. 1.jūn.]. Pieejams: <http://www.43folders.com/2008/08/19/good-blogs>
13. **Pedley, P.** Why information professionals cannot afford to ignore weblogs. Legal minefield? Amateur journalism? International phenomenon? *Business Information Review* [tiešsaiste]. Vol.22, Nr.2, 2005 [skatīts 2009.g. 1.jūn.]. P.95–100. Pieejams: <http://bir.sagepub.com/cgi/reprint/22/2/95>
14. **Rowse, Darren.** *Ten tips for writing a blog post* [tiešsaiste]. 2005 [skatīts 2009.g. 1.jūn.]. Pieejams: <http://www.prologger.net/archives/2005/12/30/tens-tips-for-writing-a-blog-post>
15. **Stone Biz.** *Bloggng : genius strategies for instant web content*. New Riders, 2002. 309 p.
16. **Warner, Janine.** *Creating family web sites for dummies*. Oxford : Wiley Publishing, 2005. 384 p.
17. **Weverka, Peter.** *The everyday internet : all-in-desk reference for dummies*. New Jersey : Wiley Publishing, 2005. 624 p.
18. *What Makes Good Blog Design?* [tiešsaiste]. 2007 [skatīts 2009.g. 1.jūn.]. Pieejams: <http://vandelaydesign.com/blog/design/what-makes-good-blog-design>
19. **Wortham, Jenna.** *After 10 Years of Blogs, the Future's Brighter Than Ever* [tiešsaiste]. 2007 [skatīts 2009.g. 1.jūn.]. Pieejams: http://www.wired.com/entertainment/theweb/news/2007/12/blog_anniversary
20. **Ziediņš, Jānis.** *Bibliotēku blogosfēra aug* [tiešsaiste]. 2007. Pieejams: <http://www.b20.lv/2007/12/12/biblioteku-blogosfera-aug>

¹ Par Pārlielupes bibliotēkas emuāru, kā arī citiem Latvijas emuāriem sk.: **Nipere, Māra.** Pirmā Latvijas bibliotēku emuāra 100 dienas. *Bibliotēku Pasaule*, Nr.41, 2008, 31.–34.lpp.; **Valtiņa, Signe.** "Blogi: sērga vai jaunās iespējas?" *Bibliotēku Pasaule*, Nr.43, 2008, 34.–38.lpp.; **Jēkabsons, Māra.** Katram savu emuāru. *Bibliotēku Pasaule*, Nr.44, 2008, 18.–20.lpp.

² *RSS (Really Simple Syndication)* — patiesi vienkārša sindikācija. Vairāk par šo tehnoloģiju sk.: **Pavārniece, Gaida.** Publiskās bibliotēkas tēls virtuālajā pasaulē. *Bibliotēku Pasaule* [tiešsaiste]. Nr.47, 2009, 18.–25. lpp. Pieejams: <http://www.lnb.lv/lv/bibliotekariem/lzdevumi/pielikumi/biblioteku-pasaule/pielikumi/biblioteku-pasaule/bp47-raksti>.